

**Stichting Reformatorische Bijbelschool
te
Zeist
(Bijbelschool De Wittenberg)**

Jaarrekening 2017/2018

INHOUDSOPGAVE

1. JAARVERSLAG	3
2. JAARREKENING 2017-2018	
2.1 Balans per 31 juli 2018	4
2.2 Staat van baten en lasten over het jaar 2017/2018	6
2.3 Kasstroomoverzicht	7
2.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	8
2.5 Toelichting op de balans	10
2.6 Toelichting op de staat van baten en lasten	13
2.7 Ondertekening jaarrekening door bestuursleden	18
3. OVERIGE GEGEVENS	
3.1 Samenstellingsverklaring van de accountant	19
3.2 Vergelijking realisatie 2017/2018 met begroting 2017/2018 en realisatie 2016/2017	22

1. JAARVERSLAG

Naam en oprichting

De rechtspersoon heeft als statutaire naam "Stichting Reformatrice Bijbelschool" en is gevestigd te Zeist. De stichting is opgericht opgericht bij akte de datum 13 april 1972. De activiteiten worden uitgevoerd onder de naam Bijbelschool de Wittenberg.

Vestigingsplaats en -adres

Het feitelijke vestigingsadres is Krakelingweg 10, 3707 HV Zeist.

Kamer van Koophandel

De stichting staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41178954.

Grondslag en doel

Het doel en de grondslag van de stichting luiden overeenkomstig artikel 3 van de statuten:

De stichting heeft ten doel het zonder winstoogmerk oprichten en in stand houden van een of meer Bijbelscholen, ter opleiding van jeugdleiders, godsdienstleraren, evangelisten en andere kerkelijk werkers, alsmede het zonder winstoogmerk oprichten en in stand houden van een of meer vormingscentra. De grondslag van de stichting is Gods Woord, zoals wordt beleden in de drie formulieren van Enigheid.

Bestuur en directie

Het bestuur van de stichting bestond ultimo juli 2018 uit de volgende personen:

Ing. J.G. van Oord, Mr. J.C.E. Siebenga-Moggré, J.B. de Winter, A.J.E. Verduin, C.M. Kamerbeek-de With en K. Jansen.

De directie van de stichting werd gedurende het verslagjaar gevoerd door de heer M. de Kock (tot en met 31 januari 2018) en de heer P.J. Oudshoorn (vanaf 1 februari 2018).

Verslag activiteiten

Voor een inhoudelijk verslag van de activiteiten wordt verwezen naar het separaat uitgebrachte jaarverslag 2017/2018.

2. JAARREKENING 2017-2018

2.1 Balans per 31 juli 2018

	<u>31 juli 2018</u>		<u>31 juli 2017</u>	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Materiële vaste activa				
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	371.714		383.274	
Inventaris en installaties	<u>112.105</u>		<u>133.978</u>	
		483.819		517.252
Vorderingen en overlopende activa				
Handelsdebiteuren	9.631		15.306	
Overige vorderingen en overlopende activa	<u>17.770</u>		<u>17.434</u>	
		27.401		32.740
Liquide middelen		75.957		145.333
Totaal		<u><u>587.177</u></u>		<u><u>695.325</u></u>

	31 juli 2018		31 juli 2017	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Reserves en fondsen				
<i>Reserves</i>				
Continuïteitsreserve		85.432	138.396	
Bestemmingsreserve renovatie en aanschaf inventaris		<u>136.230</u>	<u>136.230</u>	
		221.662		274.626
<i>Fondsen</i>				
Bestemmingsfonds renovatie		<u>12.217</u>		<u>40.000</u>
Totaal eigen vermogen		233.879		314.626
Langlopende schulden		300.000		300.915
Kortlopende schulden				
Crediteuren		12.233	9.674	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		15.098	43.475	
Overige schulden en overlopende passiva		<u>25.967</u>	<u>26.635</u>	
		53.298		79.784
Totaal		<u><u>587.177</u></u>		<u><u>695.325</u></u>

2.2 Staat van baten en lasten over het jaar 2017/2018

	Realisatie 2017/2018	Begroting 2017/2018	Realisatie 2016/2017
	€	€	€
BATEN			
Baten van particulieren	160.089	110.000	116.497
Baten van bedrijven	9.103	0	0
Baten van organisaties zonder winststreven	46.599	25.000	26.747
Som van de geworven baten	215.791	135.000	143.244
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	124.626	116.403	72.739
Subsidies van overheden	9.427	0	9.427
Overige baten	9.777	5.000	16.655
Som der baten	359.621	256.403	242.065
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen			
Onderwijs	292.320	285.497	321.110
Leefgemeenschap	28.521	-10.109	-55.359
	320.841	275.388	265.751
Kosten werving baten	33.584	35.819	42.152
Kosten beheer en administratie	75.577	64.987	62.140
Som van de lasten	430.002	376.194	370.043
Saldo vóór financiële baten en lasten	-70.381	-119.791	-127.978
Saldo financiële baten en lasten	-10.366	-12.000	-12.237
Saldo van baten en lasten	-80.747	-131.791	-140.215
Bestemming saldo van baten en lasten			
<i>Toevoeging/onttrekking aan:</i>			
Continuïteitsreserve	-52.964	-101.791	-127.043
Bestemmingsreserve renovatie en aanschaf inventaris	0	0	-13.172
Bestemmingsfonds renovatie	-27.783	-30.000	0
	-80.747	-131.791	-140.215

2.3 Kasstroomoverzicht

Uit het volgende overzicht kan worden afgeleid hoe de liquiditeit zich heeft ontwikkeld gedurende het boekjaar.

	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2017/2018	2017/2018	2016/2017
	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Resultaat	-80.747	-131.791	-140.215
Afschrijvingen materiële vaste activa	33.433	37.000	38.394
Cashflow	-47.314	-94.791	-101.821
Mutatie langlopende schulden	-915	0	-1.000
Mutaties vorderingen	5.339	0	-3.715
Mutaties kortlopende schulden	-26.486	-32.125	25.431
	-22.062	-32.125	20.716
Netto kasstroom uit operationele activiteiten	-69.376	-126.916	-81.105
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investering in materiële vaste activa	0	0	-13.526
Desinvestering in materiële vaste activa	0	0	0
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten	0	0	-13.526
Kasstroom boekjaar	-69.376	-126.916	-94.631
Liquide middelen begin boekjaar	145.333	145.333	239.964
Liquide middelen eind boekjaar	75.957	18.418	145.333

2.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Richtlijn fondsenwervende instellingen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de richtlijn voor fondsenwervende instellingen en organisaties zonder winststreven zoals die door de Raad van de verslaggeving is gepubliceerd (RJ 650 en RJ640).

Tot en met het vorige boekjaar werd RJ 650 nog niet toegepast. De vergelijkende cijfers zijn aangepast aan de gewijzigde indeling, waaronder de herindeling van reserves en fondsen.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. De waarderingen van de activa en de passiva, opbrengsten en kosten geschieden op basis van historische kostprijzen. In het verslagjaar zijn er geen wijzigingen in de grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening is gebaseerd op de continuïteitsveronderstelling.

Materiële vaste activa

De vastgelegde middelen worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarden, verminderd met afschrijvingen, totdat de restwaarde is bereikt.

De afschrijvingen worden als volgt bepaald:

- bedrijfsgebouwen en -terreinen: 0% - 10% van de aanschafwaarde.
- inventaris: 20% - 25% van de aanschaffingswaarde.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

De baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten.

Nalatenschappen

Baten uit nalatenschappen worden opgenomen in het boekjaar waarin de Wittenebrg informatie heeft ontvangen, waaruit de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. De omvang kan betrouwbaar worden vastgesteld indien de akte van verdeling van de notaris is ontvangen.

Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in het boekjaar waarin deze worden ontvangen verantwoord als baten uit nalatenschappen.

Pensioenkosten

De Wittenberg heeft voor zijn werknemers een toegezegde-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De regeling is ondergebracht bij het ABP. De Wittenberg heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De Wittenberg heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een toegezegde-bijdrageregeling en hebben alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het verslagjaar in de jaarrekening verantwoord.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit een continuïteitsreserve, een bestemmingsreserve renovatie en een bestemmingsfonds renovatie. De beide laatstgenoemde posten hebben betrekken op ontvangen giften, respectievelijk zonder en met een bestedingsbeperking.

Lastenverdeling

De toerekening van lasten aan de doelstellingen, werving baten en beheer en administratie heeft als volgt plaatsgevonden.

Diverse kostensoorten

De volgende kostensoorten zijn individueel toegerekend zonder dat een verdeelsleutel van toepassing is:

- aankopen en verwervingen
- uitbesteed werk
- bijdragen eigen doelgroep

Publiciteit en communicatie

De kosten voor publiciteit en communicatie worden voor 70% toegerekend aan de doelstellingen en voor 30% aan kosten eigen fondsenwerving.

Personeelskosten

De salariskosten zijn toegerekend aan de hand van een onderbouwde inschatting van de tijdsbesteding van de werknemers aan de verschillende doelstellingen, werving baten, beheer en administratie en aan verhuur van het gebouw. De overige personeelskosten zijn in dezelfde verhouding toegerekend.

Huisvestingskosten

De huisvestingskosten zijn toegerekend aan de hand van het gebruik van het gebouw voor de verschillende doelstellingen, werving baten, beheer en administratie en aan verhuur van het gebouw.

Kantoor- en algemene kosten

Een deel van de kantoor- en algemene kosten wordt toegerekend aan beheer en administratie. Het betreft de accountants- en adviseurskosten, en de bestuurskosten. De overige kosten worden toegerekend op basis van de verdeelsleutel, die gehanteerd wordt voor de verdeling van de personeelskosten.

Afschrijving en rente

De kosten van afschrijvingen en rente worden toegerekend op basis van dezelfde verdeelsleutel als de huisvestingskosten (voor wat betreft de afschrijving gebouw) en op basis van dezelfde verdeelsleutel als de personeelskosten (afschrijving overige materiële vaste activa).

Werving baten

De kosten voor werving van baten betreffen de kosten voor de eigen fondsenwerving.

De kosten van werknemers die zowel betrokken zijn bij doelstellingsactiviteiten (en de communicatie daarover) als bij fondsenwerving worden over deze categorieën verdeeld op basis van een onderbouwde inschatting van de uren die worden besteed aan de verschillende taken die zij uitvoeren.

Beheer en administratie

De kosten voor beheer en administratie worden toegerekend volgens de aanbeveling die daartoe is opgesteld door Goede Doelen Nederland. In deze richtlijn worden een aantal kostensoorten behandeld. De Wittenberg heeft de volgende uitgangspunten gehanteerd voor de toerekening aan beheer en administratie:

Kostensoort	Norm	Toelichting
Bestuurskosten	100%	
Directie	100%	Tot en met februari 2018 werd 0,2 fte aan onderwijs toegerekend.
Financiën, planning & control	deels	Op basis van inschatting tijdsbesteding medewerker.
ICT	naar rato	Op basis van medewerkers.
Huisvesting en facilitair	naar rato	Op basis van bestemming en gebruik.
Salariskosten	deels	Toegerekend aan doelstellingen, fondsenwerving en beheer en administratie op basis van onderbouwde inschatting van tijdsbesteding.
Overige personeelskosten	naar rato	Op basis van medewerkers.
Juridische kosten	n.v.t.	
Communicatie	geen	Er worden geen communicatiekosten aan beheer en administratie toegerekend.
Donateursadministratie	geen	Deze kosten worden volledig aan fondsenwerving toegerekend.
Projectadministraties	n.v.t.	

Begroting verslagjaar

De ter vergelijking opgenomen begrotingscijfers betreffen de door het bestuur vastgestelde begroting, met een neerwaartse correctie van de begrote giften van € 65.000, om deze overeenstemming te brengen met het gebruikelijke giftenpatroon.

2.5 Toelichting op de balans

ACTIVA

			31 juli 2018	31 juli 2017
			€	€
Materiële vaste activa				
	Bedrijfs- gebouwen en -terreinen	Inventaris en installaties	Totaal	
<i>Aanschafwaarde</i>				
Stand per 1 januari	998.074	227.145	1.225.219	1.211.693
Investeringsen	0	0	0	13.526
Stand per 31 december	998.074	227.145	1.225.219	1.225.219
<i>Afschrijvingen</i>				
Stand per 1 januari	614.800	93.167	707.967	669.573
Afschrijving boekjaar	11.560	21.873	33.433	38.394
Stand per 31 december	626.360	115.040	741.400	707.967
Boekwaarde	371.714	112.105	483.819	517.252
Afschrijvingspercentage	0-10%	10-25%		

De materiële vaste activa worden deels aangehouden in het kader van de doelstelling en deels in het kader van de bedrijfsvoering.
De WOZ-waarde van de onroerende zaak per 1 januari 2017 bedraagt € 3.093.000.

Vorderingen en overlopende activa

<i>Debiteuren</i>				
Saldo per 31 december			17.131	20.306
Af: voorziening voor oninbare vorderingen			7.500	5.000
			9.631	15.306
<i>Overige vorderingen en overlopende activa</i>				
Depot PostNL			375	375
Vooruitbetaalde lasten pand			10.865	10.635
Vooruitbetaalde ziekteverzuimverzekering			3.267	2.307
Detachering			0	2.440
Rente			400	400
Afrekening energie			2.744	0
Diverse te vorderen bedragen			119	1.277
			17.770	17.434

De vorderingen en de overlopende activa worden aangehouden in het kader van de bedrijfsvoering.

Liquide middelen

Rabobank, rekening-courant			3.110	2.731
ING Bank, rekening-courant			1.166	1.551
Rabobank, bonusrekening			70.000	140.000
Kruisposten			0	0
Kas beheer			1.118	563
Kas secretariaat/receptie			419	430
Kas keuken			144	58
			75.957	145.333

De kredietfaciliteit in rekening-courant bedraagt € 75.000. Voor de gestelde zekerheden wordt verwezen naar hetgeen is vermeld onder de langlopende schulden.

De liquide middelen worden aangehouden ter belegging van het eigen vermogen en in het kader van de bedrijfsvoering.

De liquide middelen staan ter vrije besteding van de stichting.

Reserves en fondsen

<i>Reserves</i>				
Continuïteitsreserve			85.432	138.396
Bestemmingsreserve			136.230	136.230
<i>Fondsen</i>				
Bestemmingsfondsen			12.217	40.000
			233.879	314.626

	31 juli 2018	31 juli 2017
	€	€

Continuïteitsreserve

Betreft een reserve die wordt aangehouden in verband met de continuïteit van de stichting

Interne norm

Het bestuur hanteert als norm dat de continuïteitsreserve bestaat uit twee componenten:

- de boekwaarde van de materiële vaste activa die aangehouden worden in het kader van de doelstelling,
- 50% van de jaarlasten onder aftrek van de eigen bijdrage van de doelgroep (circa € 225.000).

Aan de aldus berekende minimumomvang van de risicoreserve wordt niet voldaan.

Externe norm

De Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen van Goede Doelen Nederland hanteert als norm dat de continuïteitsreserve maximaal 1½ maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie bedraagt.

Deze norm bedraagt ruim € 500.000. Aan deze norm wordt voldaan.

Stand per 1 augustus	138.396	265.439
Mutatie boekjaar	-52.964	-127.043
Stand per 31 juli	85.432	138.396

Bestemmingsreserve renovatie en aanschaf inventaris

Volgens een bestuursbesluit de bij vaststelling van de jaarrekening 2012/2013 is een eerder bestaande reserve herbestemd voor eventuele renovatie en aanverwante zaken, zoals de aanschaf van inventaris. In het verslagjaar 2014/2015 is daaraan een vrij besteedbare gift van Stichting Lena Maria toegevoegd.

Stand per 1 augustus	136.230	149.402
Mutatie boekjaar	0	-13.172
Stand per 31 juli	136.230	136.230

	31 juli 2018	31 juli 2017
	€	€
Fondsen		
<i>Bestemmingsfonds renovatie</i>		
Dit fonds is gevormd uit giften die in het boekjaar 2012/2013 ontvangen zijn met als specifieke bestemming renovatie, voor zover besteding nog niet heeft plaats gevonden.		
Stand per 1 januari	40.000	40.000
Toevoegingen en onttrekkingen boekjaar	-27.783	0
Stand per 31 juli	12.217	40.000
Langlopende schulden		
Andere obligatie- en onderhandse leningen		
Stand per 1 augustus	915	1.915
Aflossing boekjaar	915	1.000
Stand per 31 juli	0	915
Het deel met een looptijd langer dan 5 jaar bedraagt € 915.		
Schulden aan kredietinstellingen		
<i>Hypothecaire lening</i>		
Stand per 1 augustus	300.000	300.000
Aflossing boekjaar	0	0
Stand per 31 juli	300.000	300.000
Betreft een in 2004 afgesloten hypothecaire geldlening, met een oorspronkelijke hoofdsom van € 600.000. De lening is aflossingsvrij. Rente 2,6% (5 jaar vast tot 1 oktober 2022). Verstreckte zekerheden:		
- 1e hypothecaire inschrijving van € 340.335 op onroerende zaak aan de Krakelingweg 10 te Zeist.		
- 2e hypothecaire inschrijving van € 660.000 op onroerende zaak aan de Krakelingweg 10 te Zeist.		
Totaal langlopende schulden	300.000	300.915
Kortlopende schulden		
<i>Crediteuren</i>	12.233	9.674
<i>Belastingen en premies sociale verzekeringen</i>		
Loonheffingen	10.199	11.350
Pensioenpremie	4.899	32.125
	15.098	43.475
<i>Overige schulden en overlopende passiva</i>		
Waarborgsommen	9.860	9.530
Fonds Bakker de Jong	3.122	1.970
Vakantiegeld (incl. sociale lasten)	4.863	5.900
Vooruit ontvangen schoolgelden	100	1.000
Accountant	3.000	3.000
Overige te betalen kosten	5.022	5.235
	25.967	26.635

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE ACTIVA

De Wittenberg heeft op de balansdatum geen recht op uitkeringen uit nalatenschappen, anders dan nalatenschappen waarvan de verwachte opbrengst als vordering in de balans is opgenomen.

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE PASSIVA

De Wittenberg heeft de beschikking over een kopieerapparaat/printer die wordt geleased; de verplichtingen bedragen circa € 2.100 per jaar.

LENINGEN AAN BESTUURDERS EN FEITELIJK LEIDINGGEVENDEN

Er zijn geen leningen, voorschotten en garanties verstrekt aan de statutaire bestuurders en feitelijk leidinggevend.

2.6 Toelichting op de staat van baten en lasten

	Realisatie 2017/2018 €	Begroting 2017/2018 €	Realisatie 2016/2017 €
Baten eigen fondsenwerving			
Giften particulieren	144.521	100.000	107.792
Legaten en nalatenschappen	4.900	0	0
Overige giften	<u>10.668</u>	10.000	8.705
	160.089		
Giften bedrijven	9.103	0	0
Giften stichtingen	24.450	10.000	8.565
Giften kerken	<u>22.149</u>	15.000	18.182
	46.599		
	215.791	135.000	143.244
Baten als tegenprestatie voor producten en diensten			
Verhuur kamers en overige ruimten	163.212	156.431	109.966
Conferenties, overnachtingen etc.	31.847	25.000	34.963
	195.059	181.431	144.929
<i>Af: toegerekende kosten</i>	70.433	65.028	72.190
Brutowinst leveringen en diensten	124.626	116.403	72.739
Subsidies van overheden			
Subsidie Rijksdienst monumentenzorg	9.427	0	9.427
	9.427	0	9.427
Overige baten			
Wasmachines	3.308	2.000	2.987
Tennisbaan	1.134	1.000	1.557
Overige	5.335	2.000	12.111
	9.777	5.000	16.655
Eigen bijdragen doelgroep			
<i>Onderwijs</i>			
Collegegelden	65.242	73.184	101.266
Overige	16.355	3.425	25.419
	81.597	76.609	126.685
<i>Leefgemeenschap</i>			
Verhuur kamers studenten en leefgemeenschap	125.205	141.391	179.418
Bijdrage leefgemeenschap	35.542	45.975	50.697
Voeding en huishouding studenten	2.500	0	10.200
Kosten en inwoning en energie leefgemeenschap	900	9.600	8.448
	164.147	196.966	248.763
	245.744	273.575	375.448
Aankopen en verwervingen			
Leermiddelen	3.386	9.000	1.067
Overige onderwijskosten	9.559	2.500	14.779
Voedingskosten	14.636	13.000	17.549
Kosten huishouding	3.483	3.000	3.465
Kosten dineractie	71	0	0
Diverse kosten leefgemeenschap	1.023	2.000	0
Overige	0	0	8.048
	32.158	29.500	44.908
Uitbesteed werk			
Vergoedingen docenten niet in loondienst	34.953	24.200	53.696
Onderwijsontwikkeling	15.523	0	0
Kosten salarisverwerking	2.722	2.700	2.683
Vrijwilligersvergoedingen	10.115	4.500	10.868
Kosten subsidie Rijksdienst monumentenzorg	0	0	7.287
	63.313	31.400	74.534
Publiciteit en communicatie			
Reclame- en advertentiekosten	8.880	27.000	18.314
Nieuwsbrieven en mailingen	13.513	10.000	10.776
Fondsenwerving	0	3.000	0
Algemeen (inclusief kosten website)	15.862	0	12.524
	38.255	40.000	41.614

	Realisatie 2017/2018	Begroting 2017/2018	Realisatie 2016/2017
	€	€	€
Personeelskosten			
<i>Lonen en sociale lasten</i>			
Lonen en salarissen	316.790	306.548	332.228
Sociale lasten uitvoeringsinstanties	53.655	58.910	56.855
Verzuimverzekering	6.931	3.000	10.759
Werkgeverslasten pensioenpremie	45.553	45.000	40.062
	422.929	413.458	439.904
Ontvangen uitkering ziekgeld	-11.073	0	-3.779
Doorberekende kosten directie	-18.560	-26.560	-36.880
	393.296	386.898	399.245
<i>Overige personeelskosten</i>			
Reiskostenvergoeding	25.611	19.000	25.277
Scholing en opleiding	1.459	2.500	2.513
Werving	214	200	204
Arbodienst	1.217	1.000	1.098
Overige	2.917	1.000	2.997
	31.418	23.700	32.089
	424.714	410.598	431.334
Huisvestingskosten			
Onderhoud onroerende zaak	16.065	15.000	37.547
Onderhoud inventaris	1.412	0	4.224
Kosten renovatie	27.783	30.000	1.442
Gas, water en electra	49.230	55.700	61.872
Brandbeveiliging en preventie	3.324	0	1.081
Verzekering	9.884	9.000	10.143
Belastingen en heffingen	16.975	16.000	17.844
Huisvuilverwerking	0	2.000	0
Overige	1.296	1.500	2.159
	125.969	129.200	136.312
Kantoor- en algemene kosten			
Accountantskosten	3.237	3.500	3.207
Advieskosten	1.815	0	12.274
Automatiseringskosten	2.660	16.000	14.765
Kantoorbenodigdheden	630	1.000	1.298
Porti en vrachtkosten	621	3.000	0
Telefoon en internet	4.035	3.500	3.889
Verzekeringen	306	1.600	1.022
Drukwerk en kopieerkosten	4.797	4.000	4.985
Abonnementen en contributies	1.835	3.000	3.231
Bestuurskosten	0	1.000	224
Dotatie voorziening dubieuze debiteuren	2.500	0	0
Overige	5.901	500	5.691
	28.337	37.100	50.586
Afschrijvingen			
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	11.560	12.000	10.572
Inventaris en installaties	21.873	25.000	27.822
	33.433	37.000	38.394
Financiële baten en lasten			
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten			
Rentebaten spaarrekeningen	-214	1.000	1.085
	-214	1.000	1.085
Rentelasten en soortgelijke kosten			
Rente hypothecaire geldlening	8.518	11.000	11.558
Rente en kosten rekening-courant bankiers	1.634	2.000	1.764
	10.152	13.000	13.322
Saldo financiële baten en lasten	-10.366	-12.000	-12.237

Toelichting bestedingen

Realisatie 2017/2018	Doelstellingen					Realisatie 2017/2018	Begroting 2017/2018	Realisatie 2016/2017
	Onderwijs	Leefgemeenschap	Werving baten	Beheer en administratie	Verhuur gebouw	Totaal	Totaal	Totaal
	€	€	€	€	€	€	€	€
Aankopen en verwervingen	12.945	19.142	71	0	0	32.158	29.500	44.908
Uitbesteed werk	53.957	6.110	185	753	2.308	63.313	31.399	74.534
Publiciteit en communicatie	19.128	7.651	11.476	0	0	38.255	40.000	41.614
Personeelskosten	228.505	92.534	19.740	62.249	21.686	424.714	410.598	431.333
Huisvestingskosten	35.272	53.889	630	3.149	33.029	125.969	129.200	136.312
Kantoor- en algemene kosten	10.213	3.401	897	6.927	6.899	28.337	37.100	50.586
Afschrijving en rente	11.852	11.986	585	2.499	6.511	33.433	37.000	38.394
	371.872	194.713	33.584	75.577	70.433	746.179	714.797	817.681
Bijdragen eigen doelgroep	79.552	166.192	0	0	0	245.744	273.575	375.448
Totaal	292.320	28.521	33.584	75.577	70.433	500.435	441.222	442.233

Onderverdeling onderwijs 2017/2018	EJW	JWO	Overig	Ontwikkeling	Totaal
	€	€	€	€	€
Aankopen en verwervingen	10.628	704	1.613	0	12.945
Uitbesteed werk	17.164	14.830	6.128	15.835	53.957
Publiciteit en communicatie	14.345	3.827	956	0	19.128
Personeelskosten	139.443	51.588	4.868	32.606	228.505
Huisvestingskosten	31.492	3.780	0	0	35.272
Kantoor- en algemene kosten	6.183	2.309	224	1.497	10.213
Afschrijving en rente	9.042	1.916	116	778	11.852
	228.297	78.954	13.905	50.716	371.872
Bijdragen eigen doelgroep	46.841	23.768	8.943	0	79.552
Totaal	181.456	55.186	4.962	50.716	292.320

Begroting 2017/2018	Doelstellingen					Totaal
	Onderwijs	Leefgemeenschap	Werving baten	Beheer en administratie	Verhuur gebouw	
	€	€	€	€	€	€
Aankopen en verwervingen	11.500	18.000	0	0	0	29.500
Uitbesteed werk	27.705	947	326	1.168	1.253	31.399
Publiciteit en communicatie	20.000	8.000	12.000	0	0	40.000
Personeelskosten	234.107	90.064	20.159	46.327	19.941	410.598
Huisvestingskosten	36.176	55.272	646	3.230	33.876	129.200
Kantoor- en algemene kosten	15.870	4.290	1.475	9.794	5.671	37.100
Afschrijving en rente	16.748	10.284	1.213	4.468	4.287	37.000
	362.106	186.857	35.819	64.987	65.028	714.797
Bijdragen eigen doelgroep	76.609	196.966	0	0	0	273.575
Totaal	285.497	-10.109	35.819	64.987	65.028	441.222

Realisatie 2016/2017	Doelstellingen					Totaal
	Onderwijs	Leefgemeenschap	Werving baten	Beheer en administratie	Verhuur gebouw	
	€	€	€	€	€	€
Aankopen en verwervingen	19.765	21.158	3.985	0	0	44.908
Uitbesteed werk	61.329	7.220	508	1.835	3.642	74.534
Publiciteit en communicatie	20.807	8.323	12.484	0	0	41.614
Personeelskosten	265.201	83.992	21.149	40.036	20.955	431.333
Huisvestingskosten	38.167	58.314	682	3.408	35.741	136.312
Kantoor- en algemene kosten	23.807	4.883	2.034	12.027	7.835	50.586
Afschrijving en rente	18.719	9.514	1.310	4.834	4.017	38.394
	447.795	193.404	42.152	62.140	72.190	817.681
Bijdragen eigen doelgroep	126.685	248.763	0	0	0	375.448
Totaal	321.110	-55.359	42.152	62.140	72.190	442.233

	Realisatie 2017/2018	Begroting 2017/2018	Realisatie 2016/2017
	€	€	€
Kengetallen			
Som der baten	359.621	256.403	242.065
Som der lasten	430.002	376.194	370.043
Totaal besteding doelstellingen	320.841	275.388	265.751
Als percentage van de som der baten	89,2%	107,4%	109,8%
Als percentage van de som der lasten	74,6%	73,2%	71,8%
Kosten werving baten	33.584	35.819	42.152
Baten eigen fondsenwerving	215.791	135.000	143.244
Kosten werving baten als percentage van de baten eigen fondsenwerving (norm organisatie: 17,5%)	15,6%	26,5%	29,4%
Kosten beheer en administratie	75.577	64.987	62.140
Als percentage van de som der lasten (norm organisatie: 17,5%)	17,6%	17,3%	16,8%
Specificatie personeelskosten			
Lonen en salarissen	316.790	306.548	332.228
Sociale lasten	53.655	58.910	56.855
Pensioenlasten	45.553	45.000	40.062
Overige personeelskosten	27.276	26.700	39.069
Totaal, vóór opbrengst detachering	443.274	437.158	468.214
Gemiddeld aantal werknemers (in fte)	7,91	7,75	8,98
Gemiddelde salariskosten per fte	56.040	56.407	52.140

De Wittenberg heeft geen werknemers die werkzaam zijn buiten Nederland.

Bezoldiging bestuurders en feitelijk leidinggevend

Aan de statutaire bestuurders worden geen andere vergoedingen toegekend dan een vergoeding voor gemaakte reiskosten. Deze vergoeding bedroeg in 2017/2018 nihil (2016/2017: € 224).

Het bestuur heeft de feitelijke leiding overgedragen aan de titulaire directeur.

Het bestuur heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld.

Het bezoldigingsbeleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie was bij de indiensttreding van de interim-directeur in 2018. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid worden de grenzen van de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties in acht genomen.

Dienstverband

aard (looptijd)

uren
parttime percentage
periode

Bezoldiging

Bruto beloning
Incidentele beloning
Vakantiegeld
Totaal jaarinkomen

Pensioenlasten

Totaal bezoldiging

	P.J.		
	Oudshoorn 2018/2019	M. de Kock 2017/2018	M. de Kock 2016/2017
	bepaalde tijd	bepaalde tijd	bepaalde tijd
	16	40	40
	0,4	1,0	1,0
	6 mnd.	7 mnd.	12 mnd.
	12.000	35.000	60.000
	0	2.667	4.646
	960	2.800	4.800
	<u>12.960</u>	<u>40.467</u>	<u>69.446</u>
	2.414	7.042	8.430
	<u>15.374</u>	<u>47.509</u>	<u>77.876</u>

Directeur M. de Kock werd voor 0,2 fte gedetacheerd bij een andere organisatie.

2.7 Ondertekening jaarrekening door bestuursleden

Het bestuur heeft de jaarrekening goedgekeurd in de vergadering van 20 november 2018.

w.g.

Ing. J.G. van Oord, voorzitter

w.g.

Mr. J.C.E. Siebenga-Moggré, secretaris

w.g.

J.B. de Winter, penningmeester

w.g.

K. Jansen

w.g.

A.J.E. Verduin, M.Sc.

w.g.

C.M. de Kamerbeek-With

3. OVERIGE GEGEVENS

3.1 Samenstellingsverklaring van de accountant

De samenstellingsverklaring van de accountant is opgenomen op de volgende pagina.

E. van de Waerdt AA

Postbus 93, 3930 EB Woudenberg
Bezoekadres:
Meentsteeg 8, 3953 MV Maarsbergen
(op afspraak)

KvK 67004784
Tel. 033 285 8631
evertvdwaerdt@devriesennell.nl
www.vnmaarn.nl

Aan het bestuur van
Stichting Reformatorische Bijbelschool
Krakelingweg 10
3707 HV Zeist

Referentie: 743.00 - EW - 2017/2018
Datum: 20 november 2018
Betreft: jaarrekening 2017/2018

Geacht bestuur,

Hiermede brengen wij u verslag uit van onze werkzaamheden omtrent de jaarrekening 2017/2018 van uw bijbelschool De Wittenberg.

De balans per 31 juli 2018, de staat van baten en lasten over de over de periode 1 augustus 2017 tot en met 31 juli 2018 en de toelichting, welke tezamen de jaarrekening vormen, zijn in dit rapport opgenomen.

Samenstellingsverklaring van de accountant

De jaarrekening van Stichting Reformatorische Bijbelschool te Zeist is door ons samengesteld op basis van de van u gekregen informatie. De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 juli 2018 en de staat van baten en lasten over de periode 1 augustus 2017 tot en met 31 juli 2018 met de daarbij horende toelichting. In deze toelichtingen is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving opgenomen.

Deze samenstellingsopdracht is door ons uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de voor accountants geldende Standaard 4410, "Samenstellingsopdrachten". Op grond van deze standaard wordt van ons verwacht dat wij u ondersteunen bij het opstellen en presenteren van de jaarrekening in overeenstemming met de Wij hebben daarbij onze deskundigheid op het gebied van administratieve verwerking en financiële verslaggeving toegepast.

Bij een samenstellingsopdracht bent u er verantwoordelijk voor dat de informatie klopt en dat u ons alle relevante informatie aanlevert. Wij hebben onze werkzaamheden, in overeenstemming met de richtlijn voor fondsenwervende instellingen en organisaties zonder winststreven zoals die door de Raad van de verslaggeving is gepubliceerd (RJ 650 en RJ640), dan ook uitgevoerd vanuit de veronderstelling dat u aan deze verantwoordelijkheid heeft voldaan. Als slotstuk van onze werkzaamheden hebben wij door het lezen van de jaarrekening globaal nagegaan dat het beeld van de jaarrekening overeenkwam met onze kennis van Stichting Reformatorische Bijbelschool.

Wij hebben geen controle- of beoordelingswerkzaamheden uitgevoerd die ons in staat stellen om een oordeel te geven of een conclusie te trekken met betrekking tot de getrouwheid van de jaarrekening. Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA). U en andere gebruikers van deze jaarrekening mogen er dan ook vanuit gaan dat wij de opdracht professioneel, vakbekwaam en zorgvuldig, integer en objectief hebben uitgevoerd en dat wij vertrouwelijk omgaan met de door u verstrekte gegevens.

Voor een nadere toelichting op aard en reikwijdte van een samenstellingsopdracht en de VGBA verwijzen wij u naar www.nba.nl/uitleg-samenstellingsverklaring.

Wij vertrouwen hiermee aan uw opdracht te hebben voldaan. Tot het geven van nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,
De Vries & Nell Maarn Accountancy

E. van de Waerd
Accountant-Administratieconsulent

3.2 Vergelijking realisatie 2017/2018 met begroting 2017/2018 en realisatie 2016/2017

	t.o.v. begroting 2017/2018		t.o.v. realisatie 2016/2017	
	€	€	€	€
Resultaat volgens begroting 2017/2018 resp. realisatie 2016/2017		-131.791		-140.215
Afwijkingen baten				
Baten van particulieren	50.089		43.592	
Baten van bedrijven	9.103		9.103	
Baten van organisaties zonder winststreven	21.599		19.852	
Resultaat diensten en leveringen	8.223		51.887	
Subsidies van overheden	9.427		0	
Overige baten	4.777		-6.878	
		103.218		117.556
Afwijkingen lasten				
Onderwijs	-6.823		28.790	
Leefgemeenschap	-38.630		-83.880	
Kosten eigen fondsenwerving	2.235		8.568	
Kosten beheer en administratie	-10.590		-13.437	
		-53.808		-59.959
Rentebaten en baten uit beleggingen		1.634		1.871
Resultaat werkelijk 2017/2018		-80.747		-80.747

Toelichting

Afwijkingen baten

Baten eigen fondswerving

In 2017-2018 is een financiële actie gevoerd om het cursusjaar 2018-2019 en een onderzoek naar de toekomst van de Wittenberg mogelijk te maken. Deze actie heeft geleid tot toename van de drie categorieën baten (particulieren, bedrijven, andere non-profitinstellingen, zoals kerken en vermogensfondsen).

Resultaat van diensten en leveringen

Dit resultaat betreft de opbrengst van verhuur van kamers aan personen die geen deel uit maken van de leefgemeenschap en van verhuur van zalen voor conferenties en bijeenkomsten van andere organisaties (inclusief catering). De opbrengst is aanzienlijk hoger dan in het vorige verslagjaar omdat de leefgemeenschap kleiner van omvang is (waardoor meer kamers voor externe verhuur beschikbaar zijn).

Subsidies van overheden

Betreft een subsidie voor het onderhoud van het gebouw (monumentenpand). De subsidie was niet in de begroting opgenomen.

Doelstelling onderwijs

De hogere kosten van de doelstelling onderwijs ten opzichte van de begroting hangen met name samen met externe kosten van het onderzoek naar de toekomst van dit onderwijs. In het vorige verslagjaar waren zowel de kosten als de bijdragen van studenten hoger (per saldo hogere kosten).

Doelstelling leefgemeenschap

In het vorige verslagjaar waren de opbrengsten hoger dan de kosten; ook in de begroting is uitgegaan van een, zij het lager, positief saldo. Omdat de leefgemeenschap in aantallen in 2017-2018 veel kleiner was dan in het vorige jaar en kleiner dan begroot) waren de kosten per saldo hoger dan de opbrengsten.

Kosten beheer en administratie

De kosten van beheer en administratie zijn ongunstiger dan begroot en dan vorig jaar. Dit hangt samen met het feit dat de vorige directeur deels gedetacheerd werd naar een andere organisatie; na zijn vertrek medio het verslagjaar verviel de brutowinst die daarmee behaald werd en zijn de kosten per saldo hoger.